

ת"פ 6140/07/14 - תביעות צפת נגד רועי כהן

בית משפט השלום בקריית שמונה
ת"פ 6140-07-14 תביעות צפת נ' כהן(עציר)

בפני
בעניין: כבוד השופטת רות שפילברג כהן
תביעות צפת

המאשימה

נגד

רועי כהן (עציר)

הנאשם

גזר דין

כתב אישום ורקע

1. ביום 2/12/14, הודה הנאשם והורשע, במסגרת הסדר טיעון, בכתב אישום מתוקן ובו 11 אישומים שעיקר עניינם הנו **סחר בסם מסוכן (8 עבירות)** - עבירות לפי סעיף 13 + 19א לפקודת הסמים המסוכנים (נוסח חדש), תשל"ג-1973 (להלן: "פקודת הסמים") ובנוסף **החזקת סמים לצריכה עצמית (3 עבירות)** - לפי סעיף 7(א) + 7(ג) סיפא לפקודת הסמים.

בהתאם לכתב האישום המתוקן, סחר הנאשם, בביתו שבצפת, בשמונה מקרים בסמים מסוכנים מסוג חשיש והרואין, ובנוסף, החזיק בסמים מסוכנים, במספר הזדמנויות, לצריכתו העצמית.

כתב האישום פירט **שלושה מקרים** בהם סחר הנאשם בסם מסוג "קריסטל" (הרואין), לאדם ששמו צוין, ולאחר תיאום טלפוני, בחודשים מאי - יוני 2014, בכמויות של 2-4 גרם בכל פעם ובעבור סכומים של 1200 ש"ח, ו2100 ₪ בהתאמה.

בנוסף הורשע הנאשם גם בסחר בסם מסוג חשיש, לשני "לקוחות" אחרים, שאף שמם צוין **בחמש הזדמנויות**, תמורת 100 - 200 ₪ בכל פעם.

בנוסף הורשע הנאשם בהחזקת חשיש לצריכה עצמית בביתו וברכבו, בשלושה מועדים שפורטו בחודש יוני 2014.

2. הסדר הטיעון הוצג כאמור ביום 2/12/14, ובמסגרתו תוקן כתב האישום, הנאשם הודה והורשע בו,

עמוד 1

ונקבע כי בטרם יישמעו טיעונים לעונש יתקבל לגבי הנאשם תסקיר מאת שרות המבחן. במקביל, ועוד בטרם הוצג הסדר הטיעון, ניתנה הוראה במסגרת הליך המעצר נגד הנאשם, ולפיה הובא הנאשם, שהיה אז עצור, לראיון קבלה בקהילת "רטורנו", מסגרת לגמילה ושיקום.

3. לאחר הודאתו בתיק המרכזי, צירף הנאשם במועדים שונים, שלושה כתבי אישום נוספים, בהם גם הודה והורשע, ואשר צורפו לתיק זה.

א. ביום 14/1/15, צירף הנאשם את ת"פ 913-08-13. כתב האישום המתוקן ייחס לנאשם עבירות **פציעה** - לפי סעיף 334 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "חוק העונשין") **ואיומים** - לפי סעיף 192 לחוק.

עניינו של תיק זה היה אירוע מיום 21/7/13, שבו פצע הנאשם באגרופ את שכנו, ואיים עליו, עקב דרישה מאותו שכן שישלם לו כסף ויתן לו שרשרת זהב (בנסיבות שלא פורטו עד תום).

ב. ביום 4/5/15, צירף הנאשם את ת"פ 42842-03-14, שעניינו **החזקת סמים לצריכה עצמית בצוותא** - לפי סעיף 7(א) + 7(ג) סיפא לפקודת הסמים המסוכנים + סעיף 29(א) לחוק העונשין.

על פי כתב האישום, ביום 21/1/13, סמוך לשעה 15:00, החזיק הנאשם יחד עם שני נאשמים נוספים, סם מסוכן מסוג חשיש במשקל 0.75 גרם ובסם מסוכן מסוג Alfa-PVP, כשחלק ממנו במשקל 0.2037 גרם ושתי יחידות מאותו סם שלא נשקלו.

ג. וביום 13/12/15, צירף הנאשם תיק נוסף, ת"פ 8953-05-14, שעניינו **החזקת סם לצריכה עצמית** - עבירה לפי סעיף 7(א) + 7(ג) סיפא לפקודת הסמים המסוכנים. בכך שביום 14/1/14, סמוך לשעה 14:19, בחיפוש שנערך בביתו של אלחנן פלח בחצור הגלילית, נמצא הנאשם, ששהה שם בחלופת מעצר בתיק אחר, כשהוא מחזיק סם מסוכן מסוג חשיש במשקל 5.54 גרם וסם מסוכן מסוג קנבוס במשקל 1 גרם, לצריכתו העצמית.

4. ביום 14/1/15, לאחר שהתקבל תסקיר ראשוני לגבי הנאשם, הסכימה המאשימה לכך שהנאשם יעבור "מדלת לדלת" מהמעצר שבו שהה, ישירות למסגרת הגמילה "רטורנו" המצויה בקרבת בית שמש. על בסיס הסכמת המאשימה, ולאחר שהנאשם הביע את רצונו להשתלב בגמילה, נקבע מועד לקבלת עדכון משרות המבחן לגבי ביצוע העברת הנאשם ל"רטורנו", ובמועד הבא, 5/2/15, ניתנה החלטה על כך שהנאשם יועבר ל"רטורנו", ושרות המבחן יגיש תסקיר מעקבי לגבי השתלבותו שם.

תסקירי שרות המבחן והמעקב אחר הנאשם

5. בעניינו של הנאשם הוגש מספר תסקירים שבחנו במשך תקופה הקרובה לשנתיים את הליך השיקום שעבר. התסקיר הראשון הוגש, כאמור, בסמוך לאחר הודאתו והרשעתו, וטרם העברתו מן המעצר לקהילת הגמילה, ובהמשך הוגשו עוד תסקירים מעקביים, שליוו את הנאשם בתקופת השהייה באזור בית שמש, תחילה בקהילת "רטורנו" ובהמשך בהשתלבות בעבודה, ולבסוף, גם במעבר חזרה לאזור הצפון.

תסקיר מיום 11/1/15

תסקיר זה הוגש בעוד שהנאשם היה עצו. על פי התסקיר, הנאשם בן 33 נשוי ואב ל-3 ילדים. הנאשם התקיים, טרם מעצרו, מהבטחת הכנסה של הביטוח הלאומי והתייחס למצבה הכלכלי הקשה של משפחתו.

עוד על פי התסקיר, הנאשם סיים 11 שנות לימוד בביה"ס החקלאי "כפר הנוער כדורי" וסולק מהפנימייה בעקבות בעיות התנהגות. הנאשם לא התגייס לצבא וקיבל פטור בשל אי התאמה.

הנאשם מסר כי לאורך השנים ניהל אורח חיים עברייני ושולי שכלל התמכרות לסמים וריצוי עונשי מאסר בפועל ולכן לא שמר על רצף תעסוקתי.

נמסר כי אביו של הנאשם נהרג בתאונת דרכים בהיותו בן 11, והנאשם ציין כי התקשה להתמודד עם האובדן מה שהוביל להתדרדרותו בכל רובדי חייו. אמו של הנאשם נישאה שניתיים לאחר מות בעלה ולה 4 ילדים נוספים מנישואיה, כיום גרושה. הנאשם מסר כי נישואיה של האם היוו עבורו משבר ולאורך השנים השליך את כעסו עליה והאשים אותה בבעיותיו וכשליו, עוד ציין כי לפני מספר שנים סלח לאמו ומאז הקשר ביניהם השתפר.

שרות המבחן מסר כי לחובתו של הנאשם מספר רב של הרשעות קודמות וכי ריצה מאסרים בפועל מאחורי סורג ובריח.

הנאשם מסר כי במסגרת מעצרים קודמים שלו הופנה להליכים טיפוליים והצהיר כי הפסיק את השימוש בסמים על מנת לקבל הטבות, אך כל העת המשיך להשתמש בסמים, ובנוסף נהג הנאשם לזייף תוצאות בדיקות שתן כך שיעידו על ניקיון מחומרים פסיכואקטיביים.

עוד נמסר על ידי הנאשם כי החל שימוש בקנאביס בגיל 15 בנסיבות חברתיות, ובגיל 17 השימוש הפך לאינטנסיבי, בשנות ה-20 לחייו התנסה גם באקסטזי וקוקאין. הנאשם ציין כי השימוש בסמים היווה עבורו מפלט ומקור להרגעה וויסות עצמי והודה כי לא התכוון לעבור הליך טיפולי משמעותי בשל חוסר רצונו לוותר על השפעת הסם עליו לצד הקושי לשתף מתוך עולמו הפנימי במסגרות הטיפול.

הנאשם הודה באופן פורמאלי בחלק מעובדות כתב האישום ונטה להפחית ממשמעותן וטען כי ביצע אותן בשל התמכרותו לסמים ומתוך הצורך לממנם. הנאשם הביע עמדה קורבנית ביחס לחלק מהאישומים נגדו, שלל עיסוק בסחר בסמים וטען שרק תיווך, ובתמורה קיבל סמים לצריכתו העצמית.

הנאשם החליט לפנות טרם מעצרו לקהילה הטיפולית "רטורנו" אך לא שולב בה כיוון שלא היה לו

כסף לממן את עלות הטיפול באופן פרטי.

שרות המבחן התרשם כי הצהרותיו של הנאשם בדבר רצונו לחולל שינוי בחייו נובעות מתוך שיקולי רווח והפסד נוכח ההליכים המשפטיים המתנהלים נגדו ולא מתוך מוטיבציה פנימית לשיקום.

שרות המבחן העריך כי מאפייני אישיותו, כפי שפורטו בתסקיר, התמכרותו לסמים, קשריו החברתיים השוליים, חובותיו הכספיים, היעדר שיתוף פעולה ומוטיבציה לעבור הליך טיפולי בעבר, **מעידים על סיכון גבוה להתנהגות דומה בעתיד ועל סיכוי נמוך להצלחה בהליך טיפולי משמעותי וארוך טווח.**

שרות המבחן המליץ כי במידה ובית המשפט יאפשר לנאשם להשתלב בקהילה טיפולית "רטורנו" אזי העברתו למסגרת תהיה מדלת לדלת. לחלופין, אם בית המשפט יטיל עליו עונש מאסר בפועל אז יתרת המאסר תאפשר שילובו בהליך טיפולי ייעודי בתחום ההתמכרויות, בתוך הכלא.

6. כאמור, ביום 14/1/15, על אף הסתייגות שרות המבחן בתסקירו, הסכימה המאשימה לכך שהנאשם יעבור "מדלת לדלת", בהתאם לבקשתו, לקהילה למכורים "רטורנו".

ביום 5/2/15, ניתנה כאמור החלטה להעברת הנאשם לקהילה הטיפולית.

7. תסקיר מיום 29/4/15

על פי התסקיר, הנאשם השתלב בקהילת "רטורנו" ביום 11/2/15. גורמי הטיפול התרשמו כי הנאשם בעל מוטיבציה ורצון לערוך שינוי בחייו. צוין שהנאשם שיתף פעולה באופן מלא, נשמע להוראות הצוות ואינו חורג מכללי המסגרת ומגבלותיה. עוד נמסר כי הנאשם שימש בתפקידים בעלי אחריות, דרכם למד להציב גבולות לאחרים ולעצמו, הנאשם הפגין רצינות ואחריות.

בנוסף, הנאשם לקח חלק בשיחות פרטניות, בהם התקשה לשתף ולבטא את תחושותיו ורגשותיו אך התמודד עם קשיים אלה.

שרות המבחן התרשם כי על אף שהנאשם נמצא בתחילת ההליך הטיפולי, הוא מגויס לו, משתף פעולה ומפגין נכונות לעבור שינוי.

שרות המבחן המליץ על המשך שהייתו של הנאשם בהליך הטיפולי בקהילת "רטורנו" ודחיית הדיון בעניינו ב-3 חודשים.

8. תסקיר מיום 1/9/15

בהתאם לתסקיר, הנאשם המשיך לשתף פעולה, עבר תהליך טיפולי חיובי בקהילה והתוודע לרגשותיו ודפוסי התנהגותו.

הנאשם הביע רצון להשתלב בחברה ובשוק העבודה אך הביע דאגה וחששות בעקבות ניסיונותיו שכשלו בעבר.

הצוות הטיפולי המליץ על המשך שיקומו של הנאשם בהוסטל "בית בחצי הדרך" לתקופה של 3 חודשים לשימור השינוי שעבר.

באשר לתיק שצורף 42842-03-14, ציין שרות המבחן כי מדובר בעבירות שבוצעו בתקופת התמכרותו לסמים ועל רקע זה.

שרות המבחן המליץ על העברת הנאשם לטיפול בהוסטל "בית בחצי הדרך", ולהטיל עליו צו מבחן למשך 12 חודשים, עוד המליץ שרות המבחן על הארכת המאסר על תנאי התלוי ועומד נגדו מתיק ת"פ 47661-02-10.

ביום 6/9/15 קבעתי כי הנאשם ימשיך במסלול הטיפולי בהוסטל "בית בחצי הדרך" בהמשך להליך הטיפולי בקהילת "רטורנו", בפיקוחם של גורמי הטיפול, והוריתי לשרות המבחן על הגשת תסקיר משלים שיכלול פירוט לגבי ההתקדמות בהליך הטיפולי והשתלבותו של הנאשם בעבודה.

9. תסקיר מיום 8/12/15

כפי שעלה מהתסקיר, הנאשם הופנה ביום 12/9/15 להמשך טיפול בהוסטל "בית בחצי הדרך".

הנאשם דיווח על שביעות רצון מההליך הטיפולי שעבר ותחושת סיפוק עצומה נוכח שילובו במפעל הרהיטים עצמליה. הנאשם הציג מכתב ממעסיקו ששיבח את עבודתו והתקדמותו בחברה וציין כי הנאשם מהווה חלק חשוב מאוד במהלך העבודה ותורם למערכת וכי ישמחו אם הוא ימשיך בעבודתו המסורה בחברה.

הנאשם שיתף כי בכוונתו להעתיק את מקום מגוריו מצפת לבית שמש לשימור מערכת התמיכה שבנה באזור והמשך עבודתו במפעל, והוסיף כי הוא מסדיר את חובותיו.

עוד מסר הנאשם כי הוא מעוניין להמשיך את שהותו בהוסטל על מנת לשמור על ניקיונו מסמים וניהול אורח חיים נורמטיבי ותקין.

משיחה שערך שרות המבחן עם העו"ס המטפל בנאשם בהוסטל ומדוח סיכום תקופתי, עלה כי הנאשם השתלב בהוסטל בצורה טובה, עשה את המוטל עליו ועמד בדרישות ובכללי ההוסטל, השתתף בקבוצות טיפוליות ובשיחות פרטניות וביטא רצון ללמוד ליישם את הדרך החדשה ולהצליח להשתמש בכלים של תוכנית "12 הצעדים" לגמילה מהתמכרות בחיי היומיום.

שרות המבחן ציין כי מאז ביצוע העבירות הנידונות, לא נפתחו נגדו תיקים פליליים.

שרות המבחן התרשם כי הנאשם ערך שינויים משמעותיים בחייו והמשיך להפגין מחויבות לתהליך הטיפולי שעבר, עוד התרשם שרות המבחן, כי הנאשם הפגין מוטיבציה פנימית לשינוי ולשמירת ניקיונו מסמים, וביטא נכונות להמשיך ולנהל אורח חיים תקין ונורמטיבי תוך לקיחת אחריות בתחומי חייו

השונים.

שרות המבחן חזר על המלצתו להטיל על הנאשם צו מבחן למשך 12 חודשים והארכת מאסר על תנאי.

ביום 13/12/15 לאחר שצירף הנאשם הודה והורשע בתיק נוסף, ת"פ 8953-05-14, הוריתי לשרות המבחן על עריכת תסקיר מעקב נוסף באשר לעמידת הנאשם בכללים ובתנאי השיקום.

10.

תסקיר מיום 12/1/16

משיחה שערך שרות המבחן עם העו"ס המטפל בנאשם במסגרת ההוסטל עלה, כי הנאשם **המשיך בשיתוף פעולה לשביעות רצון מטפלו, הפגין אחריות רבה וניכר כי עבר שינוי עמוק ומשמעותי בחייו**. עוד נמסר כי הנאשם עתיד לסיים את ההליך הטיפולי בהוסטל והוא יופנה להמשך טיפול ביחידה להתמכרויות באזור מגוריו החדש - בית שאן ולהמשיך לעבוד במקום בו שולב.

באשר לכתב האישום המצורף, טען הנאשם כי ביצוע העבירות היה בתקופה בה ניהל אורח חיים שולי והתמכרותי.

שרות המבחן חזר על התרשמותו מיום 8/12/15 ועל המלצתו מאותו יום.

ביום 17/1/16, הפניתי את תשומת לב שרות המבחן לטעות שנפלה בתסקיר, לפיה הנאשם מתגורר ועובד בבית שמש ולא בבית שאן, עוד הוריתי לשרות המבחן להגיש תסקיר משלים אודותיו, שיכלול דיווח על המשך שיקומו ובמסגרת זו גם יבצע בדיקות שתן, בנוסף יכלול התסקיר התייחסות של רשויות הרווחה על ההכנות שמבצע הנאשם לקראת מעבר משפחתו מצפת לבית שמש.

11.

תסקיר מיום 22/5/16

משיחה שקיים שרות המבחן עם העו"ס המטפלת בנאשם במסגרת היחידה להתמכרויות בבית שמש עלה, כי הנאשם עתיד להשתלב בקבוצה טיפולית בחודש מאי ובהמשך שיחות פרטניות במסגרת היחידה. עוד נמסר כי **הנאשם מסר בדיקות שתן על בסיס שבועי שהעידו על ניקיון מחומרים פסיכואקטיביים**.

שרות המבחן מסר כי בקשת הנאשם להעתיק את דירת השיכון הציבורי מצפת לבית שמש, נדחתה על ידי חברת עמידר. בעקבות דחייה זו החליטו הנאשם ואשתו לא להעתיק את מקום מגוריהם לבית שמש אך הנאשם ימשיך את שהותו בבית שמש עד ליום 18/5/16 על מנת לסיים את תפקידו במקום העבודה ולאחר מכן ישוב להתגורר עם משפחתו בצפת.

נמסר כי מאז ביצוע העבירות לא נפתחו נגד הנאשם תיקים פליליים.

שרות המבחן חזר על המלצתו בדבר הטלת צו מבחן על הנאשם למשך 12 חודשים והארכת המאסר

על תנאי.

לנוכח הצהרת הנאשם כי בכוונתו לשוב עם משפחתו מאזור בית שמש, חזרה לעירו צפת, מקום ביצוע העבירות, הוריתי ביום 29/5/16, כי יוגש תסקיר משלים, בו תיבחן חזרתו לאזור הצפון ולעיר צפת, ותובא התייחסות להמשך הליך הגמילה, הניקיון מסמים והליך השיקום.

12.

תסקיר מיום 11/9/16

בתסקיר זה, אשר היה הראשון שהוגש לאחר שהנאשם חזר להתגורר בצפת, חל מפנה מדאיג במגמה החיובית שבתסקירים. התסקיר, שהיה הפעם לקוני ביותר, מסר כי מעיון בגיליון הרשעותיו של הנאשם עלה, כי הנאשם לא השכיל לבצע שינוי משמעותי באורח חייו וכי אין במעורבות שרות המבחן בעניינו כדי להפחית את הסיכון להישנות התנהגות עוברת חוק מצדו.

שרות המבחן המליץ הפעם לסיים את ההליך המשפטי ללא המשך מעורבותו.

בדיון שהתקיים ביום 14/9/16, מסר ב"כ המאשימה כי לנאשם נפתח תיק (מב"ד) מהעת האחרונה. הנאשם התייחס לאותו תיק, שעמד ככל הנראה מאחורי המלצתו השלילית של התסקיר, וטען כי עניינו נוכחות בלתי פלילית שלו במקום שבו ככל הנראה מקיימים הימורים.

במועד זה הוריתי לשרות המבחן לערוך תסקיר משלים ומעמיק מסכם, המתייחס למצבו של הנאשם מבחינת שימוש בסמים, מעורבות פלילית, תעסוקה וטיפול.

13.

תסקיר מיום 10/10/16

בתסקיר זה השתנתה עמדת שרות המבחן, שחזר להמלצתו החיובית לגבי הנאשם.

על פי התסקיר, הנאשם שיתף כי החל בעבודה בחברת רהיטים, הציג תלוש שכר והביע שביעות רצון ממנה.

מתוך שיחה עם העו"ס המטפל בנאשם ביחידה להתמכרויות בצפת ומדוחות שהועברו לשרות המבחן עלה, כי הנאשם החל טיפול ביחידה להתמכרויות בצפת בחודש מאי 2016, הגיע ליחידה בעקביות והתמדה, מסר בדיקות שתן שהעידו על ניקיון מחומרים פסיכואקטיביים. **הנאשם שיתף פעולה באופן מלא עם הטיפול והתייחס ברצינות להליך השיקום שלו וגילה מודעות לגורמי סיכון פנימיים וחיצוניים ולדפוסים מכשילים.** שרות המבחן ציין כי הדפוסים העיקריים שמהווים סיכון עבור הנאשם הם הצורך שלו בשליטה וההרס העצמי, שנובע מהיעדר הכרה בכך שמגיע לו שיהיה לו טוב, זאת נוסף על רגשות האשם ביחס לילדיו בתקופה בה לא נכח בחייהם. נושאים אלה העלה הנאשם בטיפולים נוסף על היחסים עם אשתו והבדידות שחש בצפת. הנאשם הביע תקווה כי ישוב בעתיד להתגורר בבית שמש עם משפחתו הגרעינית.

שרות המבחן ציין כי מעיון בגיליון רישומו הפלילי של הנאשם, עולה חשד להמשך ביצוע עבירות על ידו.

שרות המבחן ציין כי מעבר הנאשם לצפת מורכב עבורו וחשף אותו למצבי סיכון כמו מפגשים אקראיים עם חברה שולית ועבריינית שהיה עמה בקשר בעבר.

שרות המבחן ציין עוד כי הנאשם לא שיתף באירועים שהתרחשו בחייו מאז חזרתו לצפת ושיש בהם כדי להביא להתדרדרותו וחזרה לדפוסים עברייניים. **להערכת שרות המבחן התנהלותו זו של הנאשם עלולה להגביר את הסיכון להתדרדרות ולנסיגה בהליך הטיפול המשמעותי בו מצוי הנאשם.**

משיחה נוספת שקיים שרות המבחן עם העו"ס המטפל בנאשם במסגרת היחידה להתמכרויות עלה כי **הנאשם הפגין מוטיבציה פנימית לשינוי, שיקום ושימור ניקיונו מסמים, שיתף פעולה באופן מלא עם ההליך הטיפולי והביע נכונות להמשיך ולנהל אורח חיים נורמטיבי ותקין ולקח אחריות בתחומי חייו השונים. הנאשם ביטא רצון לעבור טיפול זוגי ומשפחתי עם בת זוגו.**

שרות המבחן חזר על המלצתו להטיל על הנאשם צו מבחן לתקופה של 12 חודשים והארכת עונש מאסר על תנאי.

טיעוני הצדדים לעונש

14. טיעוני ב"כ המאשימה

ב"כ המאשימה הגישה את טיעוניה לעונש בכתב.

בטיעונים לעונש מפורטים פירוטה המאשימה אודות הערכים החברתיים שנפגעו, מדיניות הענישה הנוהגת והנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, ועל סמך אלה קבעה כי מתחם העונש ההולם הוא -

בגין תיק ת"פ 913-08-13, מאסר בפועל בין 12 ועד 24 חודשים, מאסר על תנאי ופיצוי למתלונן.

בגין ת"פ 42842-03-14, מאסר על תנאי ועד מאסר קצר בפועל, מאסר על תנאי, קנס, פסילת רישיון נהיגה בפועל ועל תנאי.

ומתחם העונש ההולם בת"פ 6140-07-14, בגין אישומים 1-3 מאסר בפועל בין 12 ועד 24 חודשים, בגין אישומים 4-5 ו-7-9, מאסר בפועל בין 6 ועד 12 חודשים, ובגין אישומים 6, 10 ו-11, מאסר מותנה ועד מאסר קצר בפועל, בנוסף מאסר מותנה, קנס, פסילת רישיון בפועל ועל תנאי.

ב"כ המאשימה עתרה להשית על הנאשם, בגין שלושת התיקים, 61 חודשי מאסר לריצוי בפועל, מאסר על תנאי ארוך, פיצוי למתלונן, קנס כספי, פסילת רישיון נהיגה בפועל ועל תנאי והפעלת המאסר המותנה מת"פ 47661-02-10 במצטבר.

15. טיעוני ב"כ הנאשם

ב"כ הנאשם התייחס לנסיבות חייו הקשות של הנאשם שהביאו אותו להסתבך בפלילים מגיל צעיר.

ב"כ הנאשם הפנה לאמור בתסקירי שרות המבחן וטען כי הנאשם אינו משתמש יותר בסמים ונמצא בפיקוח של שרות המבחן מעל שנתיים.

ב"כ הנאשם ביקש לסטות ממתחם העונש למען שיקומו של הנאשם, ועתר להשית עליו צו מבחן לתקופה של שנה על פי המלצות התסקיר.

16. הנאשם

הביע צערו העוול שגרם לחברה, התייחס גם לתיק הפציעה וטען כי כלל העבירות בוצעו סביב מעגל ההתמכרות לסמים. בנוסף, לקח הנאשם אחריות על מעשיו, הביע מודעות לנזק שגרם וטען פעל "מחוסר שפיות".

הנאשם הטעים כי הוא נקי מסמים ואלכוהול מזה 22 חודשים. עוד הסביר כי היום הוא עובד בתור מנהל מחסן במחסני מכירת רהיטים. עוד ציין כי הוא ואשתו מסדירים את חובותיהם.

הנאשם טען כי הוא בקשר טוב עם ילדיו ומשפחתו, וכי הוא נמצא בקשר רצוף עם היחידה להתמכרויות, משתתף בקבוצת מכורים אנונימיים ומוסר בדיקות שתן על בסיס קבוע ושבועי.

הנאשם ביקש מבית המשפט לתת לו הזדמנות להמשיך ולהתקדם, והסביר כי הוא מוכן להיות בתקופת מבחן וכי הדבר יעזור לו.

דין והכרעה

17. תיקון 113 לחוק העונשין קובע את העיקרון המנחה בענישה, והוא קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם ובין סוג ומידת העונש המוטל עליו. כידוע, תיקון 113 קבע את "דרך המלך" לענישה, והיא קביעת מתחם עונשי הולם, ואזי הצבת העונש בתוך המתחם, ואולם בנוסף, נקבע גם מסלול המאפשר חריגה מהמתחם העונשי לשיקולי שיקום.

בעניינו של הנאשם שבפני, בדעתי לנקוט באותו מסלול חלופי, שכן שוכנעתי כי יש לסטות ממתחם העונש הראוי, ולהעדיף את מסלול השיקום והטיפול על פני שיקולי הגמול והעונש.

מתחם העונש ההולם

18. בקביעת מתחם העונש, על בית המשפט להתחשב בערך החברתי שנפגע כתוצאה מביצוע העבירה, מידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנוהגת ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה.

ב"כ המאשימה טענה למתחמי ענישה נפרדים לגבי חלק מהעבירות בהן הורשע הנאשם, תוך פירוט הערכים המוגנים בעבירות, התייחסות בתי המשפט לחומרתן ולגבי הצורך במיגורן. בנוסף, התייחסה לנסיבות הקשורות בביצוע העבירה.

הכרחי להזכיר את הידוע, ולפיו עבריות הסמים גורמת לציבור נזקים רבים, ישירים ועקיפים, אישיים וכלל חברתיים. חוקים האוסרים על שימוש והפצת סמים מגינים על בריאות היחידים והציבור, וגם רכוש הציבור, הסדר הציבורי, הביטחון האישי ורמת החיים, שכן אין מחלוקת בדבר קיומו של קשר הדוק בין עבריות בתחום הסמים לעבירות הרכוש והאלימות.

בית המשפט העליון קבע לא אחת כי עבירות הסמים הן נגע שהתפשט בחברה וישנו צורך חיוני למגרו. ראו לעניין זה את הדברים שנאמרו בבית המשפט העליון מפי כב' השופט עמית בע"פ 3172/13 **סואעד נ' מדינת ישראל**:

"על פגיעתן הרבה של עבירות הסמים ועל תפקידו של בית המשפט במאבק בנגע הסמים לצד גורמים וגופים נוספים, עמד בית משפט זה פעמים רבות...אין ספור מילים נאמרו בדבר הצורך להכות בכל אחת ואחת מחוליות הפצת הסם...המאבק בנגע הסמים הוא סיזיפי ואל לנו להשלות את עצמנו כי ענישה מכבידה תביא לחיסול הנגע. כל עוד יהיה ביקוש לסמים יהיה גם היצע, כך גם בישראל וכך במדינות הים. אך המאבק אינו חסר תוחלת. גם אם לא ניתן לחסל את נגע הסמים לחלוטין, ניתן גם להקטין את היקפו ולצמצם את נזקיו."

19. בחינת מדיניות הענישה בעבירות סחר בסמים מסוכנים, העלתה כי ניתנה ענישה מגוונת, שכללה גם מאסרים מאחורי סורג ובריאח לתקופות קצרות כארוכות, תלוי בנסיבותיו של כל מקרה ומקרה, בכמויות הסם, סוג הסם וכד'. מתוך פסיקה ענפה שניתנה, להלן מספר דוגמאות שמלמדות את החומרה המיוחסת לעבירות אלה, תוך שמובהר כי העונש בגין ביצוען יכול להגיע גם למאסרים משמעותיים לריצוי בפועל.

א. רע"פ 6087/16 **מאזן אבו דיאב נגד מדינת ישראל (11.08.16)**, המבקש הורשע בבית משפט השלום ב-3 עבירות של סחר בסם מסוכן והוטלו עליו 27 חודשי מאסר לריצוי בפועל לצד עונשים נלווים. בית המשפט המחוזי הקל בעונשו והעמיד את תקופת המאסר על 24 חודשים.

ב. עפ"ג (מרכז) 31724-08-12 **יוסי בן שטרית נגד מדינת ישראל (25.12.12)**, בית המשפט עמוד 10

המחוזי הקל בעונשו של המערער, שהורשע בשלוש עבירות של סחר בסם מסוכן ובעבירה של אספקת סם מסוכן, והעמיד את תקופת מאסרו על 12 חודשי מאסר בפועל חלף 17 חודשי מאסר בפועל שנגזרו עליו בבית משפט השלום. לחובתו של המערער עבר פלילי הכולל עבירות סמים בגין ריצה מאסרים בפועל.

ג. ת"פ (ירושלים) 21605-07-13 **מדינת ישראל נגד בילאל אל אעסם (24.11.13)**, הנאשם, נעדר עבר פלילי, הורשע בשלוש עבירות של סחר בסם מסוכן ובעבירה של החזקת סם לשימוש עצמי. בית המשפט גזר עליו 18 חודשי מאסר בפועל, מאסר על תנאי, פסילה על תנאי והתחייבות.

20. על אף חומרתן של עבירות הסמים, ובהקשר למתחם הענישה במקרה זה - כפי שהקדמתי ואמרתי, בדעתי לסטות ממתחם הענישה, ואף להורות על הארכתו של מאסר מותנה שתלוי ועומד נגד הנאשם, כך שלא יישא כל מאסר בפועל.

לפיכך, לא מצאתי בעת זו צורך לקבוע מסמרות באשר למתחם העונש, או למתחמי הענישה, הנכונים לכלל העבירות בהן הנאשם הורשע בתיק העיקרי, יחד עם התיקים המצורפים.

אף על פי שמתחם הענישה אליו טענה המאשימה נראה גבוה מזה הנכון, אציין ואזכיר שוב כי מדובר בעבירות סחר בסמים, בין היתר סמים "קשים", וכן שימוש בסמים, ובנוסף תיק אלימות שעניינו פציעה באגרופ ואיומים - כל אלה יחדיו מצטרפים ללא ספק **למתחם ענישה אשר קצהו התחתון מתחיל במאסר בפועל, וקצהו העליון מסתיים במאסר ממושך ומשמעותי.**

נראה כי ב"כ הנאשם לא חלק על עניין חומרתן של העבירות ולא סתר את הטענות לגבי מתחם באופן כללי.

יש לקוות כי הנאשם יתמיד בהליך הטיפול, וכי הצורך לקבוע את מתחמי הענישה המדויקים לגביו לא יקום לעולם. אם חלילה ימעד, ועניין ענישתו יתעורר שוב, הרי שאז ייקבע המתחם, ועל כך אגיד שדיה לצרה בשעתה, ונקווה ששעה זו לא תגיע.

חריגה ממתחם הענישה משיקולי שיקום בהתאם להוראות סעיף 40ד לחוק העונשין.

21. כאמור, הליך זה מלווה את הנאשם כבר קרוב לשנתיים. הנאשם בן 35, נשוי ואב לשלושה ילדים. לנאשם עבר פלילי מכביד הכולל מאסרים בפועל, הראשון בתיקים לגביהם נדון היה בשל גניבת אופניים בגיל 17, ואילו הרשעתו האחרונה של הנאשם היא מיום 1/12/11, בגין החזקה ושימוש בכלים להכנה או לצריכת סם, בבית משפט השלום בצפת, שם הוטל עליו מאסר על תנאי בן 7 חודשים. בין לבין צבר הנאשם לחובתו עשר הרשעות קודמות, בגין עבירות סמים, גניבה, החזקת סכין, חבלה חמורה, חבלה כשעברין מזוין, תקיפה סתם, הפרת הוראה חוקית, גניבה מרכב, חבלה במזיד ברכב, הטרדת עד,

שב"ר ונטישה, איומים, גניבת דבר דואר וכו'.

22. הליך השיקום הממושך אותו עבר הנאשם החל **בהסכמתה של המאשימה**, עוד בחודש ינואר 2015. באותו מועד, עמד בפניו תסקיר ראשון לגבי הנאשם, שניתן לכנותו "תסקיר בעייתי", שכלל תחזית לא נקייה מספקות לגבי סיכויי השיקום, והמלצה אמביוולנטית של שרות המבחן.

הנאשם הצהיר באותו מועד על כך שלראשונה בחייו הוא מבקש להתמסר לתהליך של שיקום וגמילה, וכי החל בסידורים מול קהילת "רטורנו" עוד קודם למעצרו.

המאשימה הייתה זו שהסכימה באותו מועד לתת לנאשם הזדמנות, וזאת למרות הבעייתיות שבתסקיר, ולמרות חומרת העבירות המיוחסות לנאשם יחד עם עברו הפלילי.

מקרא דבריו של ב"כ המאשימה באותה ישיבה, מיום 5/2/15, מבהירה כי המאשימה אמנם לא התחייבה לכל עמדה עונשית סופית בהליך זה, ואולם איחלה לנאשם את ברכת הדרך, והסכימה לשחרר אותו מהמעצר ישירות לקהילה הטיפולית, על אף הנתונים השליליים שהיו לנאשם אז והיום.

מצאתי לנכון לציין, כי אלמלא הסכמת המאשימה, לא בטוח כלל אם הייתי נעתרת אז לבקשת הנאשם לעבור לקהילה הטיפולית, לנוכח הסיכון לציבור אשר היה כרוך בשחרורו אז מהמעצר, והוא שוחרר בעיקר בזכות עמדת התובע באותו דיון.

נכון לעת זו, בסופה של תקופה בה ראינו את הנאשם מצליח במסלול, נראה כי טוב עשתה המאשימה בכך שנתנה בנאשם אמון, ולא ברור מדוע כעת שינתה מטעמה לגבי סיום ההליך, שכן בקשתה להשית מאסר ממושך בפועל, על נאשם ששוחרר למסגרת טיפולית בהסכמה, והצליח בה - נראית חריגה ובלתי מקובלת.

אני סבורה כי עמדת המאשימה מהווה כשלעצמה שיקול בענישה במקרה זה. המאשימה לא התחייבה אמנם לכל עמדה עונשית במעמד ההעברה "מדלת לדלת", ואולם אנו מצויים כשנתיים אחרי שהנאשם יצא למסלול מורכב ומאתגר של גמילה, בהסכמת המאשימה, ועמד בדרישותיו בהצלחה. בנסיבות אלה, עצם הסכמת המאשימה בתחילתו של ההליך, יוצרת מידה לא מבוטלת של הסתמכות אצל הנאשם, לפיה צפוי שאם לא ימעד, הרי שהמאשימה תימנע מעמדה עונשית הכוללת כליאה מחודשת.

23. העבירות בהן הורשע הנאשם, בתיק המרכזי ובתיקים שצורפו, בוצעו לפני שנתיים וחצי ולמעלה מכך. מדובר בעבירות סמים, כמו גם בתיק אחד שעניינו אלימות.

לגבי אותו תיק אלימות, שבו פצע הנאשם את שכנו, מצאתי לקבל את גרסת הנאשם, שהושמעה בטיעונים לעונש, לפיה מדובר היה בפציעתו של אדם עמו היה הנאשם בקשר על רקע חייו העברייניים טרם השיקום, ועל רקע צריכת הסמים.

אציין כי אילו היה מדובר באלימות כלפי קורבן מזדמן תמים, הרי שהיה קשה יותר לגזור בו ענישה מקילה החורגת ממתחם הענישה.

24. דומה כי אין צורך לומר עד כמה קשה ומייסר הוא הליך של גמילה, נקיון מסמים ושיקום.

מי שנחוש לשנות את אורחות חייו, להיגמל מסמים ולצאת ממעגל של עבריינות ותלות, יאלץ להשקיע בכך מאמץ לתקופה בלתי מוגבלת, אשר לא מסתיימת ביום גזר הדין, ונמשכת הלאה הרבה אחרי סיום ההליך. הנאשם עמד עד כה במשימות הנקיון מסמים, שיתוף פעולה במסגרת ואף השתלב בעבודה.

התסקיר הלקוני הלפני אחרון של שרות המבחן, זה היחידי שבו הייתה נסיגה זמנית בעמדתו החיובית של שרות המבחן, עורר את דאגתי, שכן דובר בתסקיר הראשון שנערך לאחר שהנאשם שב להתגורר בצפת. חששתי שמא הנאשם שב לסורו לאחר שהתקרב חזרה לסביבה שבה פעל שנים ארוכות בעולם עברייני. באותו תסקיר, עמדתו של שרות המבחן נומקה בכך שהרישום הפלילי של הנאשם לימד על הסתבכות חדשה בפלילים. ואולם המאשימה, שבדקה את העניין, לא הוסיפה כל מידע עדכני לגבי הסתבכות כזו, ולא התייחסה לכך כלל בטיעוניה.

אני מקבלת, איפוא, בנקודה זו את טענת הנאשם, לפיה ככל הנראה נחקר בשל עניין שולי, שעניינו איננו סמים, ושלא הוביל להגשת כתב אישום, ולא זוקפת את העניין לחובתו.

הנאשם התייצב כנדרש לכל הדיונים, קיבל בהסכמה וללא טרזניה כל החלטה לדחות את הדיונים לקבלת תסקיר נוסף, ועמד בכל הדרישות שהוצבו בפניו. מצאתי את נכונותו לשנות את חייו כנכונות כנה.

בסופו של דבר, המלצתו של שרות המבחן לנאשם הנה להמשיך במסלול של פיקוח ושיקום, ובדעתי, כפי שכבר ציינתי, לקבל המלצה זו. בענישתו של הנאשם ניתנת בכורה לשיקולי השיקום על פני שיקולי הגמול, וזאת בתקווה שימשיך במסלול החיובי והמשמעותי בו הוא פוסע. אני סבורה שהשתת תקופת מבחן משמעותית, ארוכה מזו המומלצת, יחד עם מאסר מותנה ישמשו לנאשם גורם מרתיע, שעה שיהיה חשוף לסיכון שעונשו יוחמר - אם יפר את תנאי המבחן, ישתמש בסמים, או חלילה יבצע עבירה נוספת.

בטרם תישמע השורה התחתונה ראוי יהיה לאחל לנאשם הצלחה בהמשך דרכו.

סוף דבר

25. **נוכח האמור לעיל, אני גוזרת את עונשו של הנאשם כדלקמן:**

א. צו מבחן לתקופה של שנתיים מהיום. בתקופה זו על הנאשם לעמוד בפיקוח שירות המבחן ולבצע את כל אשר יוטל עליו, לרבות התייצבות לבדיקות סמים במסגרת שבה הוא משולב או ישולב.

בית המשפט מסביר בזאת לנאשם בלשון פשוטה את משמעות הצו ומזהיר אותו, שאם לא ימלא אחר

הצו מכל בחינה שהיא או יעבור עבירה נוספת יהיה צפוי לעונש על העבירות שבגללן ניתן הצו ובית המשפט יוכל לגזור את דינו מחדש.

ב. אני מורה על הארכת עונש מאסר מותנה בן 7 חודשים שהוטל על הנאשם בת"פ 47661-02-10 בבית משפט השלום בצפת, ביום 1/12/11, כך שיחול על הנאשם בגין כל עבירה על פי פקודת הסמים המסוכנים - לתקופה של 3 שנים מהיום.

ג. 4 חודשי מאסר על תנאי, ואולם הנאשם לא יישא עונש זה אלא אם יעבור במהלך תקופה של שנתיים מהיום כל עבירת אלימות מסוג עוון או פשע לרבות איומים.

ד. 6 חודשי פסילה על תנאי מלקבל או להחזיק רישיון נהיגה, והתנאי הוא שלא יעבור עבירות לפי פקודת הסמים המסוכנים, במשך תקופה של 3 שנים מהיום.

מוצגים סמים - להשמדה.

ככל שיש מוצגים נוספים - יוגשו בקשות וידונו.

המזכירות תשלח עותק גזר הדין לשרות המבחן.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי תוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, י"ט כסלו תשע"ז, 19 דצמבר 2016, במעמד הנוכחים.